

Kvæg

Vejene til mindre klimabelastende kalve- og oksekød bliver undersøgt

Hvilke produktionsformer påvirker bøffernes klimaaftryk mest og mindst? Hvordan virker metanreducerende foderadditiver på slagtekalve og kødkvæg? Og kan vi rykke rundt på kalve- og oksekødsproduktionen i Danmark og samlet opnå en mindre klimabelastning?

Viden om Opdateret 13. juni 2022

Antal sidebesøg: 123

SEGES Innovation holder luppen over kalve- og oksekødsproduktionen. Målet er at kortlægge det klimamæssige bidrag fra de forskellige produktionsformer inden for okse- og kalvekød, f.eks. intensiv slagtekalveproduktion og ekstensiv ammekoproduktion. Når de klimamæssige bidrag er kortlagt, planlægges det at lave scenarieregninger, der skal vise, hvor meget vi på sigt kan sænke klimaaftrykket fra danskproduceret kalve- og oksekød, hvis vi laver mere af en produktionsform og mindre af en anden.

Stor forskel på klimabelastningen

Kalve- og oksekød bliver aldrig det helt gode klimavalg, da det direkte sammenlignet med andre kødtyper, som gris og fjerkræ, har et højere klimaaftryk pr kg kød. Det skyldes, at kvæg producerer metan, som er en belastende klimagas. Men alle tæt på landbruget ved også, at man langt fra bare kan tale om et kg oksekød – heller ikke i klimamæssig forstand, for kalve- og oksekødet kommer fra mange forskellige produktionsformer.

Der er forskel på klimaaftrykket på et kg fars fra en 4. laktations malkeko, et kg steg fra en renracet Holstein tyrekalv, en krydsningskvie med en kødkvægsfar eller en renracet kødkvægskalv, der har udført to års naturpleje sammen med sin mor, før den er endt som en lækker roastbeef.

Sammenligner dansk kalvekød og oksekød med importeret oksekød

Netop den klimamæssige forskel på de meget forskellige produktionsformer har SEGES Innovation sat sig for at kortlægge. I spidsen for indsatsen står chefkonsulent Mogens Vestergaard.

"I første omgang vil vi kortlægge omfanget af de forskellige produktionsformer og deres klimabelastning ved den nuværende kalve- og oksekødsproduktion i Danmark. Det vil gøre os i stand til at vise, hvilke produktionssystemer, der belaster klimaet mest og mindst og desuden kunne sammenligne klimabelastningen af de forskellige produktionsformer med klimabelastningen af importeret oksekød," fortæller han.

Vil reducere den samlede klimabelastning fra danskproduceret kalve- og oksekød

Det overordnede formål med indsatsen er at reducere klimabelastningen, men ikke omfanget af den samlede danske kalve- og oksekødsproduktion. Mogens Vestergaard forudsiger, at løsningerne kommer til at omfatte ændringer i de enkelte kødproduktionssystemer og deres relative omfang, samt avlsmæssige forbedringer og fodringsmæssige tiltag.

"I sidste ende ønsker vi at vise scenarier for, hvordan man kan klimaoptimere den samlede danske kalve- og oksekødsproduktion. Vi vil beskrive økonomisk bæredygtige produktionssystemer baseret på en optimal udnyttelse af alle kalve født i malkekvægsbesætningerne, inklusiv nuværende eksportkalve og nuværende aflivede kalve. Vi vil også se på, om malkekøernes slagtekrop kan udnyttes bedre, og se på hvordan ammekvæget kan indpasses," fortæller han.

Undersøger foderadditivs effekt på metanudledning fra slagtekalve og kødkvæg

Som et led i indsatsen undersøges også foderadditivs effekt på slagtekalve og kødkvæg.

Undersøgelser på danske malkekøer og på slagtekalve og kødkvæg i Canada, Australien og USA tyder på, at Bovaer (3NOP) og nitrat tilsat foderet kan reducere vommens produktion af metan. Bovaer har vist en reduktion på 20 – 40 pct., afhængig af dosis, nitrat noget mindre.

Danske og udenlandske forsøg med malkekøer viser, at fodring med rapsfrø kan reducere metanproduktionen med 6-10 pct. afhængig af rapsfrø-mængden. Men metanreduktion via fodringen er aldrig tidligere testet på slagtekalve og kødkvæg.

I afprøvningen undersøges tilsætningsstoffers og fodermidlers indflydelse på metanproduktion, foderoptagelse, tilvækst, slagteform og slagte kvalitet, fortæller chefkonsulent Nicolaj Ingemann Nielsen, SEGES Innovation, der står i spidsen for undersøgelsen. Og han glæder sig til at få danske tal fra praksis på bordet.

"De udenlandske resultater med Bovaer og nitrat til slagtekalve- og kødkvæg, indikerer gode reduktionsmuligheder. Men vi vil rigtig gerne blive klogere på, hvor meget de to tilsætningsstoffer og danskproduceret rapsfrø kan reducere metanudledningen i praksis i danske besætninger. Det er f.eks. meget relevant at finde ud af, hvor meget metanproduktionen påvirkes afhængig af, om det enkelte produkt tilsættes i en kraftfoderbaseret baseret fodring eller en mere grovfoderbaseret fodring," lyder det fra Nicolaj Ingemann Nielsen.

3 virkemidler til metanreduktion via fodring af kvæg

Bovaer

Fordel: Har vist 35 pct. reduktion i metanudledning i en dansk malkekvægsbesætning uden nedgang i mælkeydelse og foderoptagelse. Skal tildeles med ca. ½ g pr. slagtekalv dagligt, og forventes derfor integreret i en minealblanding.

Ulempe: Prisen er endnu en ukendt faktor.

Nitrat

Fordel: Kan delvist erstatte indkøbt protein og dermed eventuelt være økonomisk fordelagtigt.

Ulempe: Mindre effekt end Bovaer.

Rapsfrø

Fordel: Bæredygtigt produkt, der kan dyrkes direkte på bedriften.

Ulempe: Har kun vist 6-10 pct. reduktion i metanudledning i danske forsøg på malkekøer med stigning i mælkeproduktion.

Foderadditiver skal reducere metanudledning fra kvægbrug med 1 mio. CO₂-ekvivalenter

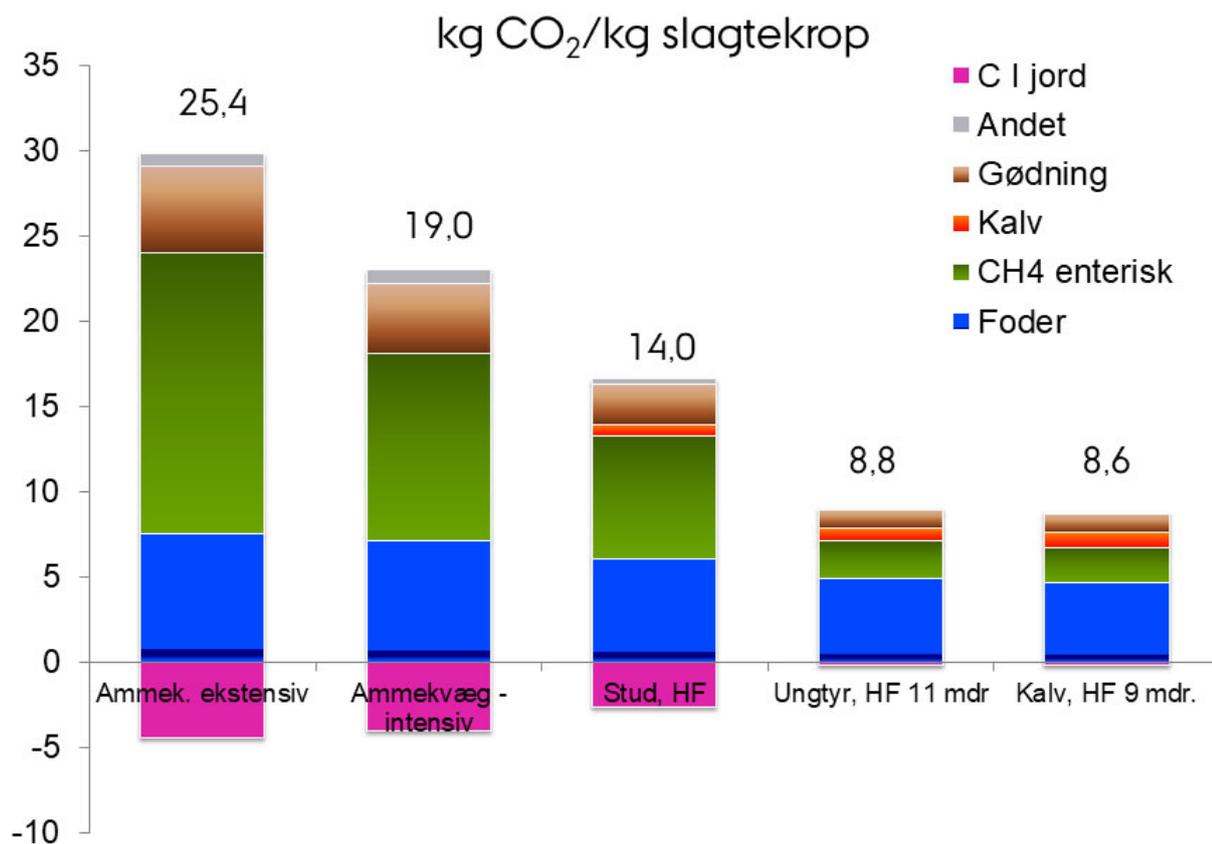
Ifølge Folketingets politiske aftale om 'grøn omstilling af landbruget', også kalder 'Klimaloven' skal dansk kvægbrug reducere udledningen af metan med 1 mio. CO₂-ekvivalenter ved hjælp af foderadditiver inden 2030. Det første forsøg med Bovaer i en malkekvægsbesætning har vist en reduktion i metanudledningen på 35 pct. uden reduktion i mælkeydelse eller foderoptagelse.

Midt på sommeren 2022 fastlægges, hvilke virkemidler der afprøves. Resultaterne fra de første afprøvninger i slagtekalve- og kødkvægsbesætninger forventes i slutningen af 2022. Foruden effekterne på metanreduktion, foderoptagelse, tilvækst og slagte kvalitet, fokuserer afprøvningen også på de praktiske forhold ved fodring med hhv. Bovaer, nitrat og rapsfrø.

Vejene til mere klimavenlig kalve- og oksekødsproduktion

- Omfanget, produktionsmetoderne og klimabelastning ved den nuværende kalve- og oksekødsproduktion i Danmark
- Effekten af foderadditiver og ændringer i fodringen hos slagtekvæg
- Avlsmål for kødkvægstyre anvendt til krydsning med malkekvæg
- Potentialet i færdigfodning af udsætterkøer
- Scenarieregninger for den samlede klimapåvirkning af danskproduceret kalve- og oksekød

Der er stor forskel på klimaaftrykket/kg kød ved forskellige produktionsformer i kalve- og oksekødsproduktionen. Netop derfor er det interessant at undersøge mulighederne for et ændret scenarie for en fremtidig dansk kalve- og oksekødsproduktion, der samlet set giver et lavere klimaaftryk. Kilde: Mogensen et al., 2015.

Emneord

Fodring af kødkvæg

Kalve

Klima

+2

Tema: Slagtekalve

Opdræt af slagtekalve kræver et 360 graders management og viden om alt fra staldsystemer, kalvesundhed og fodring af kalve, så du sikrer dine slagtekalve de bedste vækstvilkår og gode, bæredygtige produktionsresultater.

Natur og vandmiljø

Tema: Klima og landbrug

Find den nyeste viden om klima og landbrug. Og få inspiration til, hvordan du som landmand kan påvirke udslippet af drivhusgasser og arbejde hen imod et klimaneutralt landbrug.

Publiceret: 10. maj 2022

Opdateret: 13. juni 2022

Vil du vide mere?

Mogens Vestergaard

Chefkonsulent

SEGES

move@seges.dk

+45 2310 3774

Støttet af

Kvægafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk

